

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
POVJERENSTVA ZA OSIGURANJE IZVOZA
ZA 2020. GODINU**

SADRŽAJ

1. Uvod.....	3
2. Poslovi osiguranja izvoza HBOR-a u ime i za račun RH	4
3. Zakonski okvir za obavljanje poslova osiguranja izvoza.....	5
4. Sastav Povjerenstva za osiguranje izvoza u 2020. godini	6
5. Rezultat poslova osiguranja izvoza u 2020. godini	7
6. Zaključak	10

1. Uvod

Povjerenstvo za osiguranje izvoza (dalje u tekstu Povjerenstvo) osnovano je Odlukom Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Povjerenstva za osiguranje izvoza (NN 139/08 i 127/13) (dalje u tekstu Odluka Vlade RH) sa zadaćom davanja mišljenja i prijedloga o predmetima osiguranja izvoza i nadzora provedbe poslova osiguranja izvoza koje Hrvatska banka za obnovu i razvitak (dalje HBOR) provodi u ime i za račun Republike Hrvatske. Kroz svoj rad Povjerenstvo

- daje mišljenja i prijedloge o općim uvjetima osiguranja izvoza, o zaključenju ugovora o osiguranju, isplatama odštete, premijskim sustavima, klasifikacijama zemalja po rizičnosti i drugim pitanjima iz područja osiguranja izvoza,
- prati propise Europske unije o osiguranju izvoza,
- predlaže Vladi Republike Hrvatske i druge mjere za poticanje izvoza

HBOR temeljem mišljenja i prijedloga Povjerenstva donosi odluke slijedom kojih zaključuje ugovore o osiguranju, odobrava ili odbija odobrenja osiguranih svota, donosi odluke o isplati odšteta i pripadajućih troškova, donosi opće uvjete osiguranja izvoza, premijske sustave, klasifikaciju zemalja te usvaja ostale dokumente iz područja osiguranja izvoza

Sastav Povjerenstva utvrđen je Odlukom Vlade RH. Administrativnu, stručnu i tehničku pomoć za rad Povjerenstva osigurava HBOR.

Povjerenstvo je sastavljeno od šest članova koje čine predstavnici

1. Ministarstva financija (predsjednik Povjerenstva),
2. Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (zamjenik predsjednika Povjerenstva),
3. Ministarstva poljoprivrede (član),
4. Ministarstva vanjskih i europskih poslova (član),
5. Hrvatske narodne banke (član),
6. Hrvatske gospodarske komore (član)

Rad Povjerenstva, kao i prava i dužnosti članova pobliže su uređeni Poslovníkom o radu Povjerenstva za osiguranje izvoza koje je Povjerenstvo usvojilo 8. veljače 2011. (dalje u tekstu Poslovník)

Povjerenstvo je za svoj rad odgovorno Vladi Republike Hrvatske i o svom radu, Vladi Republike Hrvatske podnosi godišnje izvješće.

Povjerenstvo radi na sjednicama koje se održavaju po potrebi, a najmanje jednom tromjesečno. Od ukupno šest članova Povjerenstva za rad na sjednici obvezna je nazočnost najmanje četiri člana Povjerenstva (kvorum), od kojih jedan mora biti predsjednik ili zamjenik predsjednika Povjerenstva.

Povjerenstvo donosi pozitivno mišljenje ili odluku koje potpisuju predsjednik ili zamjenik predsjednika Povjerenstva. HBOR je zadužen za vođenje evidencija, pohranu materijala vezanih za sjednice, izradu izvješća i obavljanje ostalih administrativnih, stručnih i tehničkih poslova koji proizlaze iz redovitog rada Povjerenstva.

Temeljem pozitivnih mišljenja Povjerenstva o pojedinom predmetu, HBOR donosi odluke slijedom kojih zaključuje ugovore o osiguranju, odobrava ili odbija odobrenje osiguranih svota, donosi odluke o isplati odšteta i pripadajućih troškova, donosi opće uvjete osiguranja izvoza, premijske sustave, klasifikaciju zemalja te usvaja ostale dokumente vezane za poslove osiguranja izvoza. Poslovníkom o radu Povjerenstva propisani su iznosi i predmeti iz poslova osiguranja izvoza za koje Povjerenstvo daje svoja mišljenja i prijedloge i to

- iznad 5 mil. kn za odobrenje ili odbijanje osigurane svote prema jednom dužniku,
- iznad 2 mil. kn za prihvaćanje ili odbijanje odštetnog zahtjeva i isplatu pripadajućih troškova,

- iznad 2 mil. kn za zaključenje nagodbe s inozemnim dužnikom u razdoblju čekanja,
- iznad 2 mil. kn za zaključenje nagodbe nakon isplate odštete s inozemnim dužnikom,
- o uvjetima reosiguranja izvoza s institucijama ili javnim službama država članica Europske unije ili trećih zemalja ili s drugim osigurateljima sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- za zaključivanje ugovora o reosiguranju s izvožno-kreditnim agencijama i drugim osigurateljima sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- iznad 5 mil. kn za reosiguranje izvoznih poslova prema pojedinom inozemnom kupcu, od drugih osiguratelja sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- za davanje suglasnosti o preuzimanju u reosiguranje izvoznih poslova od drugih osiguratelja sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ako ukupni kumulativni iznos izloženosti po pojedinoj državi prelazi iznos od 150 mil. kn,
- za projekte od posebne važnosti za gospodarstvo Republike Hrvatske bez obzira na iznos

Odluke o poslovima osiguranja izvoza koje ne prelaze navedene iznose, samostalno donosi HBOR

Izvan rada na samim sjednicama članovi Povjerenstva u suradnji s HBOR-om angažirani su na konkretnim osiguranim izvoznim poslovima za koje je procijenjeno da članovi mogu dati svoj doprinos ovisno o djelokrugu rada svojih institucija

2. Poslovi osiguranja izvoza HBOR-a u ime i za račun RH

HBOR kao izvozna i razvojna banka od 1998. godine obavlja poslove osiguranja izvoza sukladno Zakonu o HBOR-u. Cilj provedbe poslova osiguranja izvoza je poticanje hrvatskog izvoza te povećanje konkurentnosti hrvatskih izvoznika na stranim tržištima.

Osiguranje izvoznih potraživanja pridonosi smanjivanju rizika s kojima se hrvatski izvoznici susreću prilikom izlaska na strana tržišta, boljem upravljanju potraživanjima, boljoj likvidnosti izvoznika te informiranosti o bonitetima inozemnih kupaca.

Osiguranje kredita i činidbenih garancija omogućava izvoznicima bolju dostupnost bankarskih kredita i garancija vezanih uz izvoz. HBOR ove police osiguranja kredita i izvoznih činidbenih garancija za banke predstavljaju instrument nematerijalne kreditne zaštite te njima stječu kvalitetan i cjenovno prihvatljiv instrument osiguranja.

Također HBOR obavlja i poslove reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja za koja privatni kreditni osiguratelji ne mogu pribaviti reosiguranje na privatnom tržištu reosiguranja.

HBOR inače osigurava rizike koji su neutrživi¹ međutim temeljem Odluke Europske komisije od 17. 12. 2018. o primjeni klauzule izuzeca na poslove kratkoročnog izvoznog – kreditnog osiguranja odobreno² za razdoblje 1. 1. 2019. – 31. 12. 2024., može osiguravati i one rizike za koje nema ponude na privatnom tržištu izvoznog – kreditnog osiguranja, tzv. privremeno neutržive² rizike.

¹ Neutrživi rizici su komercijalni i politički rizici javnopravnih i privatnih dužnika sa sjedištem izvan Europske unije ili OECD-a neovisno o ročnosti odnosno svi rizici prema svim dužnicima neovisno o sjedištu čije je trajanje uključujući razdoblje proizvodnje dvije godine i više.

² Privremeno neutrživi rizici

U slučajevima kada utržive (tržišne) rizike nije moguće osigurati na privatnom tržištu primjenice zbog nedostataka kapaciteta kod privatnih osiguratelja, takvi rizici se tada smatraju privremeno neutrživima i mogu se osigurati kod državnog osiguratelja uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

- rizici mikro, malih i srednjih poduzetnika čiji godišnji volumen izvoznog prometa ne premašuje iznos od dva milijuna eura
- rizici nastali temeljem pojedine izvozne transakcije odnosno izvoza prema jednom inozemnom kupcu s razdobljem rizika od 181 dan do dvije godine,
- svi ostali rizici koje Europska komisija procijeni privremeno neutrživima

U 2020. godini zbog situacije uzrokovane pandemijom COVID -19 koja se u prvom redu ogleda u manjku likvidnosti hrvatskih poduzetnika, HBOR je u okviru poslova osiguranja izvoza a na temelju Privremenog okvira Europske komisije za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a – 19 od 19.3.2020. godine, te njegovih izmjena i dopuna, uveo nove programe osiguranja kredita za likvidnost u okviru Mjera COVID -19 čime je poseban naglasak stavio na olakšavanje financiranja likvidnosti za izvoznike.

Sljedom navedenog, HBOR je poslove osiguranja izvoza u 2020. godini provodio u okviru sljedećih programa:

- 1 Program osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja,
- 2 Program osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja za male i srednje poduzetnike s godišnjim izvoznim prihodom do 2 mil. eura,
- 3 Program osiguranja izravnih isporuka roba i usluga/kredita dobavljača (uz navedeni program postoji mogućnost ugovaranja osiguranja šteta tijekom proizvodnje),
- 4 Program osiguranja kredita inozemnom kupcu ili banci inozemnog kupca,
- 5 Program osiguranja kredita za pripremu izvoza,
- 6 Program osiguranja izvoznih činidbenih bankarskih garancija,
- 7 Program osiguranja portfelja kredita za obrtna sredstva za izvoznike
- 8 Program kvotnog reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja,

COVID - 19 MJERE - JAMSTVA I OSIGURANJE KREDITA ZA LIKVIDNOST

- 9 Program osiguranja portfelja kredita za likvidnost izvoznika – COVID - 19 mjera Republike Hrvatske pomoći gospodarstvu,
- 10 Program pojedinačnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika – COVID - 19 mjera Republike Hrvatske pomoći gospodarstvu PO-PPO-COVID/01-20,
- 11 Program subvencioniranja premije osiguranja – COVID - 19 mjera Republike Hrvatske pomoći gospodarstvu PSP/1-2020,

Republika Hrvatska je osigurala sredstva za obavljanje poslova osiguranja izvoza te je u tu svrhu formirala Garantni fond osiguranja izvoza čija sredstva služe za isplatu odšteta pokrivenih troškova sprječavanja nastanka štete kao i za pokrivenost ostalih troškova osiguratelja u provedbi osiguranja izvoza.

Sredstva Garantnog fonda čine uplate Republike Hrvatske iz Državnog proračuna, naplata premije osiguranja, regresno naplata sredstava po isplaćenim odštetama te prijevodi od ulaganja sredstava Garantnog fonda. Stanje Garantnog fonda na dan 31.12.2020. iznosilo je 477,24 milijuna kuna.

3. Regulatorni okvir za obavljanje poslova osiguranja izvoza

Poslove osiguranja izvoza HBOR je u 2020. obavljao temeljem

- Zakona o HBOR-u (NN 138/06 i 25/13),
Uredbe o osiguranju izvoza (NN 53/20),
- Ugovora o nalogu za obavljanje poslova osiguranja izvoza u ime i za račun Republike Hrvatske sklopljenog između HBOR-a i Ministarstva financija od 4. ožujka 2008. godine s pripadajućim dodacima,
- Priopćenja Europske komisije državama članicama o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na poslove osiguranja kratkoročnih izvoznih kredita te Odluke Europske komisije od 17.12.2018. godine o primjeni klauzule izuzeka na poslove kratkoročnog izvoznog – kreditnog osiguranja odobrenog za razdoblje 1.1.2019. – 31.12.2024.,
- Obavijesti Europske komisije o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstva (2008/C 155/02),

- Privremenog okvira Europske komisije za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a – 19 od 19.3.2020. godine, te njegove izmjene i dopune

4. Sastav Povjerenstva za osiguranje izvoza u 2020. godini

Sastav Povjerenstva, utvrđen je Odlukom Vlade RH o osnivanju Povjerenstva za osiguranje izvoza

Sastav na dan 31.12.2020. godine

Ministarstvo / Institucija	Član	Zamjena člana
Ministarstvo financija	Hrvoje Radovanić Pomoćnik ministra (predsjednik Povjerenstva)	Stipe Župan Državni tajnik u Ministarstvu financija
Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	Robert Blažinović Načelnik Sektora za industrijsku politiku (zamjenik predsjednika Povjerenstva)	Tatjana Kovac Klemar Viši stručni savjetnik - specijalist u Samostalnoj službi za unapređenje poslovne klime
Ministarstvo poljoprivrede	Izv. prof. dr. sc. Krunoslav Karalić Pomoćnik ministra	Zdenka Berak Načelnica Sektora za izravna plaćanja i potpore za klimu i okoliš
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	Ivana Živković Pomoćnica ministarice	Rina Eterović Goreta Načelnica Sektora za gospodarske odnose
Hrvatska narodna banka	Ivica Maloča Glavni savjetnik u Sektoru podrške poslovanju	Snježana Raić Direktorica Ureda za koordinaciju poslova sukcesije
Hrvatska gospodarska komora	Silva Stipić Kobali Samostalna savjetnica u Odjelu za EU projekte i analitiku, Sektor za međunarodne poslove	Marko Babić Samostalni savjetnik u Sektoru za međunarodne poslove

Tijekom 2020. godine nije bilo promjena u sastavu Povjerenstva za osiguranje izvoza

Broj održanih sjednica i donesenih Pozitivnih mišljenja tijekom 2020. godine

2020. godina	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Ukupno
Održane sjednice	0	4	6	3	4	5	1	-	5	4	3	3	38
Donesena mišljenja	0	9	8	8	11	7	1	-	8	5	8	5	70

Tijekom 2020. godine Povjerenstvo je održalo ukupno 38 sjednica, od kojih jednu sjednicu uživo, a ostale sjednice održane su pisanim izjašnjavanjem. Svaka sjednica imala je kvorum potreban za rad i odlučivanje, sukladno odredbama Poslovnika o radu Povjerenstva.

5. Rezultat poslova osiguranja izvoza u 2020. godini

HBOR je u 2020. godini uveo nove programe osiguranja kako bi se banke potaknulo na odobrenje novih kredita za likvidnost poduzetnicima te je kroz postojeće programe osiguranja izvoza podržao kapitalne izvozne projekte hrvatskih izvoznika, ali i uvelike mala te srednja poduzeća koja većinom izvoze robu široke potrošnje iz različitih grana industrije. Podrška hrvatskom izvozu kroz programe osiguranja izvoza HBOR-a doprinosi rastu izvoza Republike Hrvatske što pridonosi održavanju razine zaposlenosti i dodatnom zapošljavanju, te promicanju hrvatskih gospodarskih interesa, a u uvjetima pandemije COVID – 19 uvelike pomaže izvoznicima u premošćivanju potrebe za sredstvima za likvidnosti.

Sažetak rezultata po poslovima osiguranja izvoza tijekom 2018. - 2020.

u mil. HRK

Opis	2018.	2019.	2020.
Ukupno odobrena osigurana svota	1 787,58	669,07	1 889,71
Ukupno osigurani izvozni promet	2 692,00	1 141,20	2 096,80
Bruto izloženost na 31. 12.	2 959,73	1 662,67	3 142,28
Premija osiguranja	17,48	16,41	13,45
Isplacene odštete	0,21	138,67	0,02
Regresne naplate od dužnika	40,66	32,04	9,27
Raspoloživa sredstva Garantnog fonda na 31. 12.	387,74	301,97	477,24

Ukupno osigurani izvozni promet

HBOR je kroz programe osiguranja izvoza u 2020. godini podržao izvoz hrvatskih roba i usluga u 47 država svijeta te je osigurao izvozni promet u visini od 2,10 milijardi kuna što predstavlja povećanje od 84% u odnosu na 2019. godinu, a velikim je dijelom rezultat konštenja novih programa osiguranja namijenjenih osiguranju kredita odobrenih od strane banaka hrvatskim izvoznicima.

Bruto izloženost

Na dan 31. 12. 2020. bruto izloženost HBOR-a po poslovima osiguranja izvoza iznosila je 3,14 milijardi kuna što predstavlja rast od 89% u odnosu na isti dan 2019. godine te je ujedno i najveći iznos bruto izloženosti koji je HBOR ikad imao od početka obavljanja poslova osiguranja izvoza. Navedeni rast također je rezultat uvođenja novih programa osiguranja i većeg volumena poslova koji su se preuzimali u osiguranje u 2020. godini.

Isplaćene odštete

Tijekom 2020. godine isplaćene su dvije odštete po programima osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja u ukupnom iznosu od 21,23 tisuće kuna. U 2020. godini osiguranicima je isplaćeno i 49,09 tisuća kuna po osnovi naknade troškova koji su nastali u svrhu umanjenja potencijalnih šteta ili u svrhu prisilne naplate.

Regresne naplate od dužnika

U 2020. godini HBOR je ostvario značajne regresne naplate po ranije isplacenim odštetama i to u iznosu od 9,27 milijuna kuna. Gotovo cjelokupan iznos regresnih naplata u 2020. godini (99,93%) odnosi se na regresnu naplatu od javnog dužnika iz Bosne i Hercegovine.

Osiguranje kratkoročnih izvoznih potraživanja

Kroz program osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja HBOR je u 2020. godini osigurao promet u iznosu od 407,04 milijuna kuna. Osigurani promet je u 2020. godini viši za 11% u odnosu na 2019. godinu zbog veće potražnje izvoznika za HBOR-ovim policama osiguranja uslijed krize uzrokovane pandemijom COVID – 19 koja je utjecala i na smanjenje ponude na privatnom tržištu izvozno – kreditnog osiguranja.

Ponajviše su podržani izvoznici koji se bave proizvodnjom farmaceutskih pripravaka, fotonaponskih modula, proizvoda od drva, klima komora te proizvoda od gume. Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Ukrajini, Francuskoj, Nizozemskoj, Švicarskoj i Italiji.

Osiguranje kratkoročnih izvoznih potraživanja za male izvoznike

Program osiguranja naplate kratkoročnih izvoznih potraživanja za male izvoznike namijenjen je srednjim i malim izvoznicima s godišnjim izvoznim prometom do 2 milijuna eura i onima koji tek započinju s prodajom svojih proizvoda i usluga na inozemnom tržištu.

HBOR je u prvoj polovici 2020. godine izmijenio Program osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja za male izvoznike na način da je izvoznicima povećao najveći iznos osigurane svote po polici osiguranja s 50.000 eura na 150.000 eura. Navedene police osiguranja omogućavaju izvoznicima ugovaranje osiguranja u kraćem roku i uz administrativne obveze prilagođene malim izvoznicima.

Za ovu skupinu izvoznika tijekom 2020. godine odobreno je osiguranje u ukupnom iznosu od 5,52 milijuna kuna što je povećanje od 165% u odnosu na 2019. godinu. Na značajan rast odobrenog osiguranja utjecalo je povećanje najveće osigurane svote koje je moguće odobriti po ovom programu kao i veća potražnja izvoznika za HBOR-ovim policama osiguranja uslijed krize uzrokovane pandemijom COVID – 19. Većina podržanih poslova odnosila se na izvoz roba i usluga iz sektora prerađivačke industrije te izvoz poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Sloveniji, Velikoj Britaniji, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Litvi i Tunisu.

Reosiguranje kratkoročnih izvoznih potraživanja

HBOR je kroz program reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja u 2020. godini reosigurao izvozni promet u visini od 6,71 milijun kuna. Većina podržanih poslova odnosila se na reosigurani izvoz roba poduzetnika iz sektora prehrambene i prerađivačke industrije prema kupcima iz Ukrajine, Srbije te Bosne i Hercegovine.

Osiguranje izravnih isporuka roba i usluga/kredita dobavljača

Po programu osiguranja izravnih isporuka roba i usluga te šteta tijekom proizvodnje unutar kojeg se pretežito osigurava izvoz kapitalne opreme i pratećih usluga, u 2020. godini osiguran je izvozni promet od 355,68 milijuna kuna, što predstavlja rast od 172% u odnosu na 2019. godinu.

Rast osiguranog prometa po ovom programu rezultat je većeg broja i volumena osiguranih izvoznih poslova naših izvoznika na inozemnim tržištima u odnosu na 2019. godinu što je rezultat podizanja svijesti poduzetnika o važnosti osiguranja potraživanja u uvjetima otežanih uvjeta poslovanja na svjetskim tržištima (pandemija COVID 19 i s njome povezani potencijalni rizici neplaćanja). Osigurani izvozni poslovi odnose se na izvoz roba i usluga iz sektora energetike, telekoma i proizvodnje strojeva.

U okviru ovog Programa osiguran je izvoz na tržišta Crne Gore, Španjolske, Litve, Francuske te Ujedinjene Kraljevine, a od udaljenijih izvoznih tržišta HBOR je podržao izvoz u Bjelorusiju, Kuba, Maroko, Irak, Kinu te Indoneziju. Ujedno, u okviru navedenog Programa HBOR je neke od izvoznika koji izvoze na tržište Ujedinjene Kraljevine osigurao i od rizika nemogućnosti izvršenja izvoznih projekata uslijed razloga koji bi mogli nastati na strani inozemnog naručitelja (npr. raskid ugovora).

Osiguranje kredita za pripremu izvoza

Programom osiguranja kredita za pripremu izvoza bankama je omogućeno financiranje obrtnih sredstava izvoznika u fazi proizvodnje robe za izvoz, a izvoznicima je omogućeno dobivanje kredita koje inače ne bi bilo moguće realizirati zbog nedostatnosti kolateralne

Kroz program osiguranja kredita za pripremu izvoza tijekom 2020. godine bankama je odobreno osiguranje kredita u ukupnom iznosu od 191,60 milijuna kuna od kojih je 75 milijuna kuna odobreno za poduzetnike iz drvne industrije. Naime, s ciljem lakšeg pristupa financiranju obrtnih sredstava poduzetnicima iz sektora prerade drva i proizvodnje namještaja na čije poslovanje je negativno utjecala kriza uzrokovana pandemijom COVID – 19, u okviru ovog Programa napravljene su izmjene. Navedena izmjena omogućila je izdavanje polica osiguranja za kredite za obrtna sredstva koji se kao COVID – 19 mjera odobravaju po modelu podjele rizika između HBOR-a kao kreditora i poslovnih banaka. Kako bi poduzetnici snosili niže troškove premije osiguranja po ugovorenim policama osiguranja, Ministarstvo poljoprivrede sufinancira premiju osiguranja do visine de minimis potpore.

Osim izvoznika koji se bave djelatnostima prerade drva, kroz program osiguranja kredita za pripremu izvoza podržani su izvoznici koji se bave djelatnostima ribarstva, proizvodnje električne opreme, pomorskog i obalnog prijevoza, proizvodnje računala, elektroda i žica za zavarivanje, metalnih konstrukcija i proizvoda od metala.

Osiguranje izvoznih činidbenih bankarskih garancija

HBOR je tijekom 2020. godine po ovom programu odobrio osiguranje u ukupnoj vrijednosti od 55,03 milijuna kuna.

Po predmetnom programu HBOR je zaključio police osiguranja bankarskih garancija izdanih u svezi izvršenja izvoznih ugovora hrvatskih izvoznika na tržištu Rusije i Srbije te je time dao svoj doprinos uspješnom zaključenju te realizaciji izvoznih poslova na navedenim tržištima.

Osiguranje portfelja kredita za obrtna sredstva za izvoznike

Predmetni program provodi se u suradnji s bankama kao osiguranicima kako bi se malim i srednjim poduzetnicima olakšao pristup financiranju obrtnih sredstava te kako bi ih se potaklo na izvoz i izlazak na nova izvozna tržišta. Banke prema unaprijed definiranim uvjetima programa i troškovima osiguranja, samostalno odlučuju o kreditima koje će uključiti u portfelj koji HBOR osigurava uz 80%-tno pokrice glavnice i redovne kamate svakog kredita.

Početkom 2020. godine program je izmijenjen na način da je omogućeno njegovo korištenje, osim izvoznicima koji imaju zaključene izvozne ugovore i onim izvoznicima koji su u prethodnoj financijskoj godini ostvarili prihod od izvoza u visini od 30% izvoznog prometa u posljednjoj financijskoj godini. Sporazumi o osiguranju portfelja zaključeni su s 8 banaka u ukupnom iznosu od 312 milijuna kuna, a tijekom 2020. godine osigurano je 73 kredita banaka ukupne vrijednosti 58,57 milijuna kuna.

Osiguranje kredita inozemnom kupcu ili banci inozemnog kupca

Tijekom 2020. godine nije bilo zaprimljenih zahtjeva za odobrenje osiguranja po ovom Programu.

COVID - 19 MJERE- OSIGURANJE PORTFELJA KREDITA ZA LIKVIDNOST:

Program osiguranja portfelja kredita za likvidnost izvoznika – COVID - 19 mjera Republike Hrvatske pomoći gospodarstvu

Program je uveden u travnju 2020. kako bi se banke potaknulo na brže i jednostavnije odobrenje novih sredstava za očuvanje likvidnosti izvoznika i posrednih izvoznika iz svih gospodarskih sektora (uključujući i turistički sektora). Izvoznici su bili definirani kao poduzetnici koji ostvaruju najmanje 20% izvoznog prihoda u poslovnim prihodima posljednje financijske godine, a posredni izvoznici kao oni koji ostvaruju najmanje 40% prihoda od prodaje izvoznici i njihovim dobavljačima. Banke uključene u suradnju po ovom programu, kredite odobrene za likvidnost izvoznika, uključuju prema unaprijed dogovorenim kriterijima u osigurani portfelj za koji je HBOR preuzimao 50% rizika povrata. Pokriće je krajem godine, nakon ishođenja suglasnosti Europske komisije, povećano do 90% iznosa glavnice kredita, a obavezan uvjet izvoznih prihoda smanjen je za izvoznike na 10%, a za posredne izvoznike na 20% prihoda koji ostvaruju od prodaje izvoznici. U suradnju po ovom programu tijekom 2020. godine bilo je uključeno 15 banaka.

Tijekom 2020. godine HBOR je zaključio sporazume sa 15 banaka temeljem kojih su banke odobrile više od 60 kredita uz HBOR-ovo osiguranje portfelja kredita u iznosu od 1,02 milijarde kuna.

Program pojedinačnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika – COVID - 19 mjera Republike Hrvatske pomoći gospodarstvu PO-PPO-COVID/01-20

Tijekom studenog 2020. HBOR je uveo i Program pojedinačnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika – COVID - 19 mjera za kredite kod kojih model portfeljnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika nije primjenjiv, primjerice ako Izvoznik ne bude ocijenjen prihvatljivim FINA Covid score-om, a banka utvrdi temeljem relevantnih činjenica da se Izvoznik susreo s poteškoćama u poslovanju kao posljedicom pandemije uzrokovane COVID-19 virusom i sl.

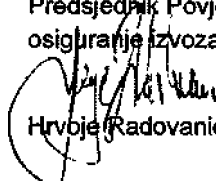
Program subvencioniranja premije osiguranja – COVID - 19 mjera Republike Hrvatske pomoći gospodarstvu PSP/1-2020

Kako bi poduzetnicima smanjio trošak koji snose kod zaduženja kod banaka uz policu osiguranja kredita, tijekom studenog 2020. uveden je Program subvencioniranja premije osiguranja – COVID - 19 mjera. Subvencioniranje cjelokupnog ili dijela troška premije omogućeno je poduzetnicima koji:

- u razdoblju od 31. 3. 2020. godine do podnošenja zahtjeva za subvencioniranje nisu smanjili broj zaposlenih za više od 20%, ako je korisnik kredita veliki poduzetnik, ili više od 50%, ako je korisnik kredita mali i srednji poduzetnik,
- nemaju dospjelih nepodmirenih obveza po osnovi javnih davanja.

6. Zaključak

Sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Povjerenstva, Godišnje izvješće o radu Povjerenstva za osiguranje izvoza za 2020. godinu, dostavit će se Vladi Republike Hrvatske na usvajanje.

Predsjednik Povjerenstva za
osiguranje izvoza

Hrvoje Radovanić